

FINREG+
PARTNERS

Kryptoměny, blockchain, smart contracts a jejich právní aspekty

Jan Šovar

Ondřej Mikula

Právnická fakulta Masarykovy Univerzity

13. prosinec 2018

Základní pojmy

Kryptoměny

Kryptoměna

- digitální měna, při jejímž vytváření i ověřování transakcí s touto měnou je využívána šifrovací technologie a která existuje bez ohledu na činnost centrální banky (*cryptocurrency*)

Kryptoměny

- vs. virtuální měny (*digital currency*):
 - hodnota uchovávaná v digitální podobě bez ingerence centrální banky (může být širším pojmem), elektronicky převoditelná a elektronicky uchovávaná; nemusí, ale může být vázaná na konvenční (*fiat*) měnu
 - české předpisy používají pojem „virtuální měny“, viz AML zákon
 - někdy ještě širší pojem digitální měna
- vs. běžná měna (*fiat*)

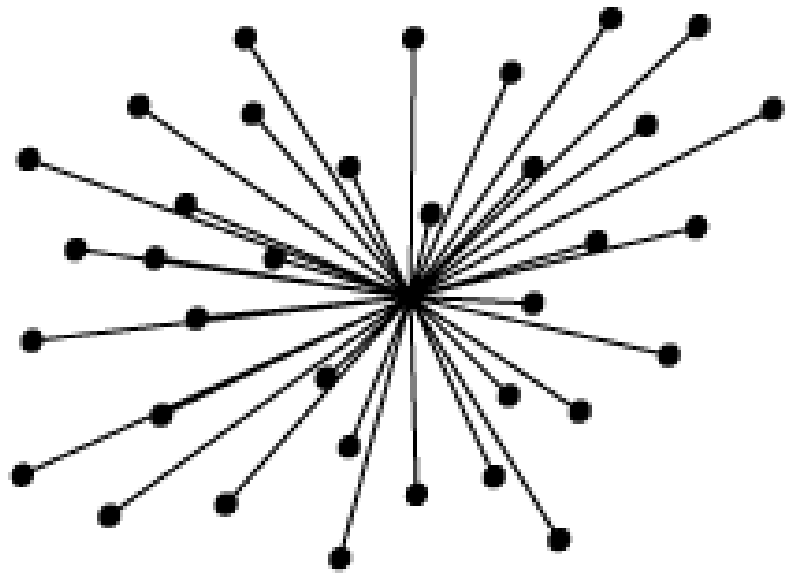

Blockchain (DLT)

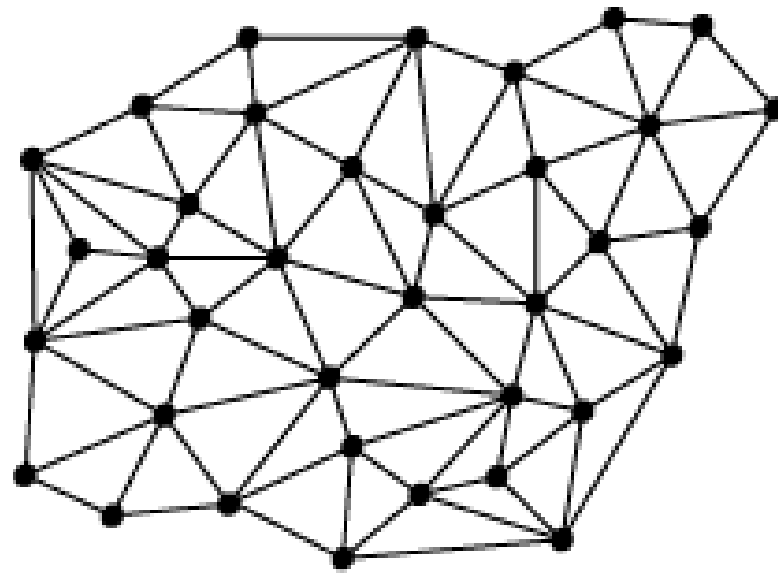
Blockchain

- základní podkladová technologie (*distributed ledger technology*)
- databázový systém; data ukládaná distributivně (decentralizovaně) bez centrální evidence nebo prostředníka, prostřednictvím tzv. síťových nodes (v počítačích účastníků – P2P)
- Vyloučení centrální autority – (middleman)
- uchovávání dat o vlastnictví / transakcích s kryptoměnami a tokeny

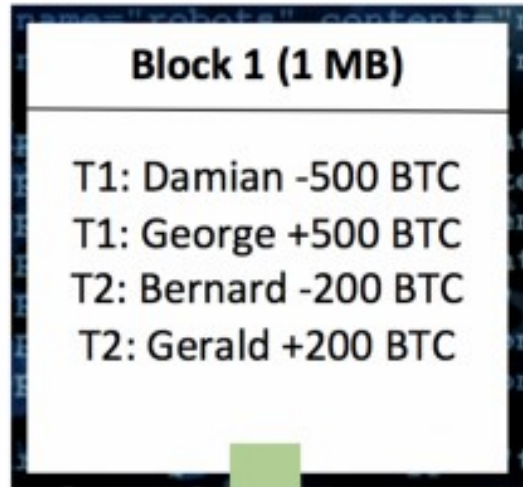
Decentralizovaná (distribuovaná) databáze

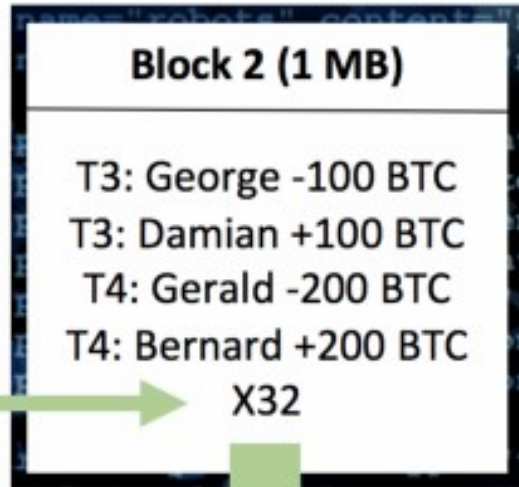
centralised

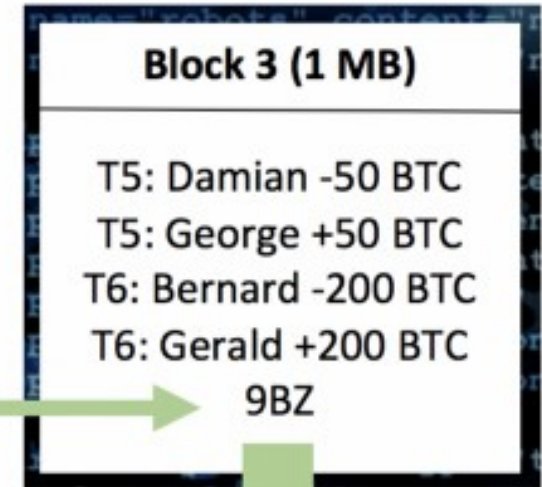
distributed

The unique signature that corresponds with this string of data is X32.

The unique signature that corresponds with this string of data is 9BZ.

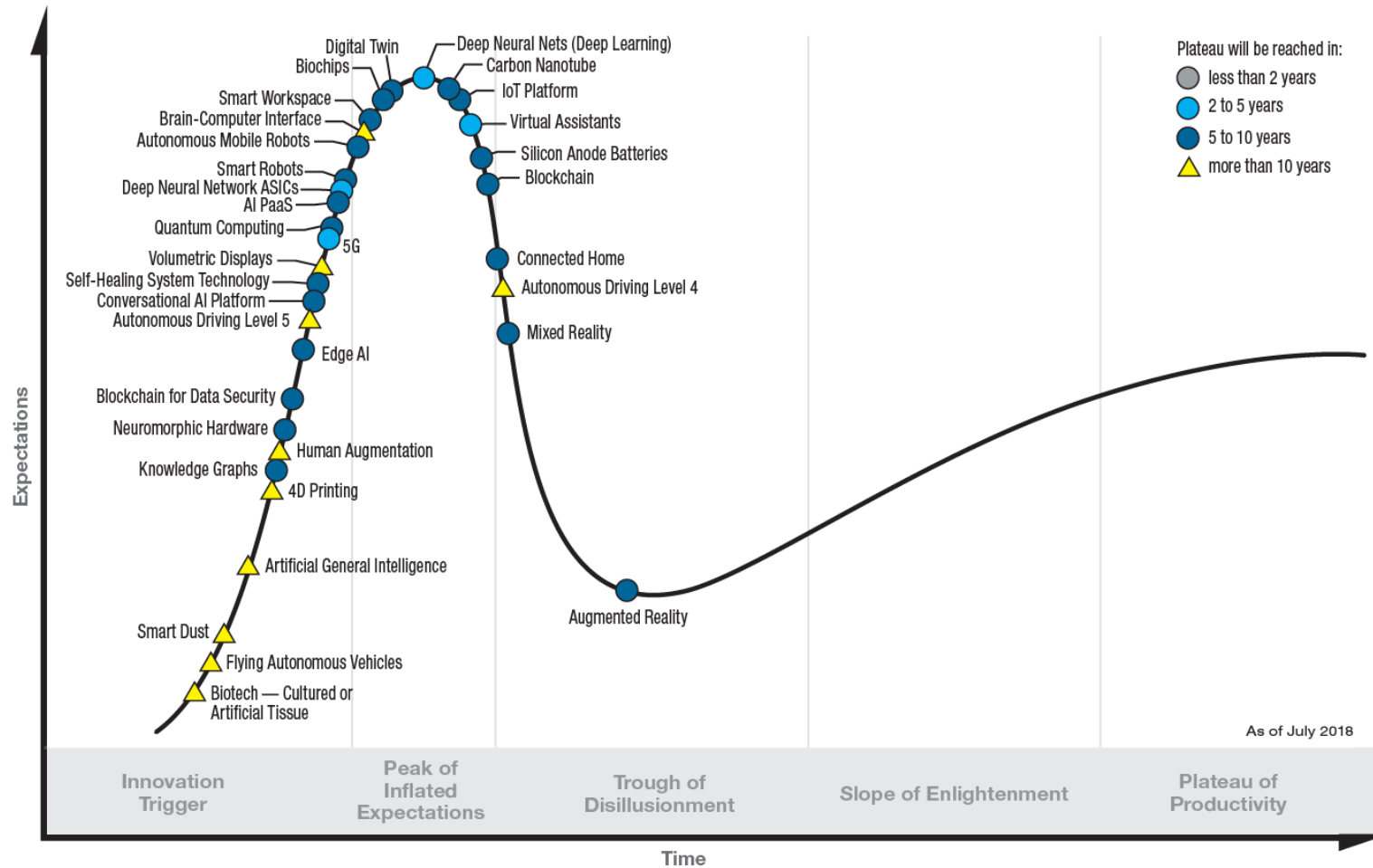

The unique signature that corresponds with this string of data is 74T.

Využití DLT

- Veřejné registry – katastr nemovitostí
- Volby (Sierra Leone)
- Mezinárodní obchod
- Trh s uměním, diamanty
- Energetika a trh s energiemi
- Finanční odvětví (platby, vypořádání, AML procesy,...)
- Potenciálně kdekoliv, kde je potřeba zaznamenávat informace v rámci databáze

Hype Cycle for Emerging Technologies, 2018

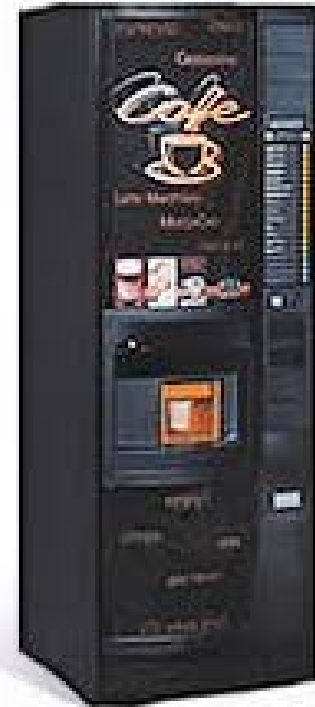
gartner.com/SmarterWithGartner

Source: Gartner (August 2018)
 © 2018 Gartner, Inc. and/or its affiliates. All rights reserved.

Smart Contracts

- IT protokol, který umožňuje automatické plnění smlouvy (bez lidského, aktivního jednání) – „self executing“
- není smlouva / mechanismus jejího plnění
- Např. v souvislosti s ICO, pojištění, escrow, apod.

ICO/ITO a tokenizace

- Initial coin(token)offering
- prostředek pro shromažďování peněžních prostředků od investorů s cílem zabezpečit záměry emitenta v rámci technologii založené na blockchain s využitím smart contracts, za investici obdrží investor token
- STO (Security token offering) a tokenizace majetku
- tokeny mohou být navázány na jakákoli formu platby nebo výnos, “dluhové tokeny”, “účastnické tokeny” - obvykle ne, tokeny s právy na určitou hmotnou věc, “*protocol tokens*”...

Základní právní charakteristika

Právní charakteristika

- Legální klasifikace tokenů a kryptoměn namnoze závisí na tom, podle jakého práva jsou vydány a jaká práva s nimi souvisí (jsou spjata)
- Kryptoměna = měna / zákonné platidlo? (*legal tender*)
 - Marshallovy ostrovy

Soukromoprávní charakteristika dle CZ práva

- Právní, věcný a obligační status
- Nehmotná movitá věc?
- Právo?
- Cenný papír nebo zaknihovaný cenný papír? České právo vychází z *bipolarity* (dříve podoba cenného papíru).
- Spotřebitel, slabší smluvní strana, pravidla týkající se obchodních podmínek, reklamy atp.

Veřejnoprávní charakteristika dle CZ práva

- ICO může podléhat právní regulaci finančního trhu a tedy i kompetenci a pravomoci ČNB
- Pokoutné kolektivní investování?
- Neoprávněná veřejná nabídka investičních cenných papírů?
- AML/CFT pravidla týkající se kryptoměn
- Daňová problematika - zdanitelný příjem (DPFO, DPPO), DPH

Regulace tokenů

- Právo finančního trhu reguluje úsek určitých aktivit, které jsou vykonávány ve vztahu ke specifickému nástroji (regulovaný instrument)
- Samotný token není standardně vnímán jako regulovaný instrument
- Zda jím bude, je odvislé od struktury tokenu, na ICO může dopadat regulace finančního trhu
- Varování EBA, ESMA, ČNB...
- Investiční cenný papír?
- Komodita?
- Měna?
- Platební prostředek? Elektronické peníze?

Hledáme talenty se zájmem o fintech a právo finančního trhu.

Email: office@finregpartners.cz

Web: www.finregpartners.cz

Blog: www.finreg.cz

Twitter: [@finregplus](https://twitter.com/finregplus)